II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 6ης Σεπτεμβρίου 2005

σχετικά με το καθεστώς ενισχύσεων που η Ιταλία έθεσε σε εφαρμογή υπέρ ορισμένων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες που ειδικεύονται στην ανάληψη συμμετοχών σε επιχειρήσεις μικρής ή μεσαίας κεφαλαιοποίησης εισηγμένες σε οργανωμένες αγορές

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό Ε(2005) 3302]

(Το κείμενο στην ιταλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2006/638/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ιδίως το άρθρο 88 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

αφού κάλεσε τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με τα εν λόγω άρθρα ([1]),

εκτιμώντας τα εξής:

I. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

(1) Στις 2 Οκτωβρίου 2003 τέθηκε σε ισχύ στην Ιταλία, με τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ιταλικής Δημοκρατίας αριθ. 229 της 2ας Οκτωβρίου 2003, το νομοδιάταγμα αριθ. 269 της 30ής Σεπτεμβρίου 2003 με τίτλο «Disposizioni urgenti per favorire lo sviluppo e per la correzione dell'andamento dei conti pubblici» («DL 269/2003») (Έκτακτες διατάξεις για την ενίσχυση της ανάπτυξης και για την αποκατάσταση της πορείας των δημοσίων οικονομικών), που μετατράπηκε στο νόμο αριθ. 326 της 24ης Νοεμβρίου ο οποίος δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ιταλικής Δημοκρατίας αριθ. 274 της 25ης Νοεμβρίου 2003. Το άρθρο 12 του DL 269/2003 ορίζει ότι το καθαρό αποτέλεσμα εκμετάλλευσης που πραγματοποιούν ορισμένοι οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες που ειδικεύονται στην ανάληψη συμμετοχών σε επιχειρήσεις μικρής ή μεσαίας κεφαλαιοποίησης που είναι εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπόκειται σε άμεσο φόρο υποκατάστασης 5 %, αντί για τον τακτικό φορολογικό συντελεστή του 12,5 % που εφαρμόζεται στα μη εξειδικευμένα επενδυτικά μέσα.

(2) Με επιστολή της 22ας Οκτωβρίου 2003 (D/56756) η Επιτροπή κάλεσε τις ιταλικές αρχές να χορηγήσουν πληροφορίες για τα εν λόγω κίνητρα και για τη θέση τους σε ισχύ, ώστε να εξετάσει τον ενδεχόμενο χαρακτήρα ενίσχυσης κατά την έννοια του άρθρου 87 της συνθήκης. Στην ίδια επιστολή η Επιτροπή υπενθύμισε στην Ιταλία την υποχρέωσή της να γνωστοποιήσει στην Επιτροπή, πριν από τη θέση του σε εφαρμογή, οποιοδήποτε μέτρο που συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης.

(3) Με επιστολές της 11ης Νοεμβρίου 2003 (A/37737) και της 26ης Νοεμβρίου 2003 (A/38138) οι ιταλικές αρχές χορήγησαν τις πληροφορίες που τους είχαν ζητηθεί. Στις 19 Δεκεμβρίου 2003 (D/58192) η Επιτροπή υπενθύμισε εκ νέου στην Ιταλία τις υποχρεώσεις που της επιβάλλονται από το άρθρο 88 παράγραφος 3 της συνθήκης και κάλεσε τις ιταλικές αρχές να πληροφορήσουν τους ενδεχόμενους δικαιούχους των κινήτρων σχετικά με τις επιπτώσεις που προβλέπονται από τη Συνθήκη και από το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 ([2]) του Συμβουλίου σε περίπτωση που προέκυπτε ότι τα εν λόγω κίνητρα συνιστούν ενίσχυση η οποία χορηγήθηκε παράνομα, χωρίς προέγκριση της Επιτροπής.

(4) Με επιστολή της 11ης Μαΐου 2004 (SG 2004 D/202046), η Επιτροπή πληροφόρησε την Ιταλία σχετικά με την απόφασή της, της 7ης Μαΐου 2004, να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 88 παράγραφος 2 της συνθήκης σχετικά με τα φορολογικά κίνητρα που χορήγησε η Ιταλία με το παρόν μέτρο.

([1]) ΕΕ C 225 της 9.9.2004, σ. 8.

([2]) ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1.

(5) Με επιστολή της 14ης Ιουλίου 2004 (A/35463) οι ιταλικές αρχές υπέβαλαν τις παρατηρήσεις τους.

(6) Η απόφαση της Επιτροπής να κινήσει τη διαδικασία επίσημης έρευνας δημοσιεύθηκε στις 9 Σεπτεμβρίου 2004 στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* και οι ενδιαφερόμενοι κλήθηκαν να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους εντός ενός μηνός από την ημερομηνία δημοσίευσης ([3]).

(7) Στις 16 και στις 27 Σεπτεμβρίου 2004 έλαβαν χώρα συνεδριάσεις μεταξύ εκπροσώπων της Επιτροπής και των ιταλικών φορολογικών αρχών για να εξετάσουν ορισμένες πλευρές του μέτρου.

(8) Με επιστολή της 7ης Οκτωβρίου 2004 (A/37679) η (Assogestioni) (Ένωση Ιταλικών Επιχειρήσεων διαχείρισης Αποταμιεύσεων) υπέβαλε τις παρατηρήσεις της. Με επιστολή τής 28ης Οκτωβρίου 2004 (D/57696) η Επιτροπή διαβίβασε αυτές τις παρατηρήσεις στις ιταλικές αρχές. Με επιστολή της 6ης Δεκεμβρίου 2004 (A/39479) οι ιταλικές αρχές υπέβαλαν τα σχόλιά τους επί των παρατηρήσεων που τους είχαν διαβιβαστεί.

(9) Με επιστολή της 18ης Φεβρουαρίου 2004 (A/31490) η Assogestioni υπέβαλε περαιτέρω παρατηρήσεις προς συμπλήρωση εκείνων που είχε υποβάλει στις 7 Οκτωβρίου 2004. Με επιστολή της 24ης Φεβρουαρίου 2005 (D/51366) η Επιτροπή διαβίβασε αυτές τις παρατηρήσεις στις ιταλικές αρχές. Με επιστολή της 4ης Απριλίου 2005 (A/32813) οι ιταλικές αρχές υπέβαλαν τα σχόλιά τους επί των παρατηρήσεων που τους είχαν διαβιβαστεί.

(10) Με επιστολή της 28ης Φεβρουαρίου 2005 (A/31724) η Federazione europea dei fondi e delle società di investimento (*European Federation of Investment Funds and Companies* — FEFSI) (Ευρωπαϊκή Ένωση Εταιρειών Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου και Διαχειρίσεως Αμοιβαίων Κεφαλαίων) υπέβαλε τις παρατηρήσεις της. Επειδή αυτές οι παρατηρήσεις υποβλήθηκαν μετά από την καθορισμένη προθεσμία υποβολής (βλ. σημείο 6) και επειδή αυτές οι παρατηρήσεις είναι ίδιες με εκείνες που υποβλήθηκαν από την Assogestioni, δεν διαβιβάστηκαν στην Ιταλία και δεν ελήφθησαν υπόψη όσον αφορά την παρούσα απόφαση.

II. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Γενικό πλαίσιο

(11) Το άρθρο 12 του DL 269/2003, προβλέπει φορολογικά κίνητρα υπέρ ορισμένων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (επενδυτικά μέσα) που ρυθμίζονται από το ιταλικό δίκαιο. Ιδίως, ορίζει ότι, από το φορολογικό έτος κατά το οποίο πληρούνται συγκεκριμένες ειδικές προϋποθέσεις, το αποτέλεσμα εκμετάλλευσης που πραγματοποίησαν ορισμένοι οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων που ειδικεύονται στην ανάληψη συμμετοχών («εξειδικευμένα επενδυτικά μέσα») σε εταιρείες μικρής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης που είναι εισηγμένες σε μια οργανωμένη αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπόκειται σε φόρο υποκατάστασης 5 %, αντί του τακτικού φορολογικού συντελεστή του 12,5 %. Γενικά, σύμφωνα με το ιταλικό σύστημα φορολογίας των συλλογικών επενδύσεων, ο εν λόγω φόρος εισπράττεται κάθε έτος από τους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων επί της φορολογητέας βάσης που ορίζεται από το ποσό που αντιστοιχεί στην ετήσια αύξηση της αξίας των περιουσιακών στοιχείων τους όπως αυτά έχουν καταγραφεί ημερησίως («αποτέλεσμα εκμετάλλευσης»)· κατ' αυτόν τον τρόπο φορολογούνται οι εν δυνάμει υπεραξίες που πραγματοποίησαν οι επενδυτές που επενδύουν σε αυτά τα επενδυτικά μέσα. Χάρη σ' αυτό το σύστημα, οι επενδυτές δεν οφείλουν να καταβάλουν περαιτέρω φόρους κατά τη διανομή των μερισμάτων που προκύπτουν απ' αυτές τις επενδύσεις.

(12) Το μέτρο τροποποιεί το φορολογικό καθεστώς που εφαρμόζεται στην Ιταλία στα εισοδήματα κεφαλαίου των διαφόρων επενδυτικών μέσων μεταξύ των οποίων τα ανοικτά αμοιβαία κεφάλαια που διέπονται από την οδηγία 85/611/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 20ής Δεκεμβρίου 1985 για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με ορισμένους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ) ([4]), τα «ιστορικά ταμεία Λουξεμβούργου», οι εταιρείες επενδύσεων μεταβλητού κεφαλαίου (SICAV) και τα επενδυτικά ταμείου κλειστού τύπου, όπως προβλέπεται από τη νομοθεσία που διέπει αυτά τα επενδυτικά μέσα. Για την ακρίβεια, οι οικείες ιταλικές διατάξεις του νόμου είναι:

α) τα άρθρα 9 και 10 β του νόμου αριθ. 77 της 23ης Μαρτίου 1983, σχετικά με τη φορολογική μεταχείριση του αποτελέσματος εκμετάλλευσης των επενδυτικών ταμείων ανοικτού τύπου·

β) το άρθρο 11 α του νομοδιατάγματος αριθ. 512 της 30ής Σεπτεμβρίου 1983, σχετικά με τη φορολογική μεταχείριση του αποτελέσματος εκμετάλλευσης ορισμένων επενδυτικών ταμείων, μεταξύ των οποίων τα καλούμενα «ιστορικά ταμεία Λουξεμβούργου»·

γ) το άρθρο 11 του νόμου αριθ. 344 της 14ης Αυγούστου 1993, σχετικά με τη φορολογική μεταχείριση του αποτελέσματος εκμετάλλευσης των επενδυτικών ταμείων κλειστού τύπου·

δ) το άρθρο 14 του νομοδιατάγματος αριθ. 84 της 25ης Ιανουαρίου 1992 σχετικά με τη φορολογική μεταχείριση του αποτελέσματος εκμετάλλευσης των SICAV

ε) τα άρθρα 7 και 9 του νομοδιατάγματος αριθ. 461 της 21ης Νοεμβρίου 1997 σχετικά με τη φορολογία των εισοδημάτων κεφαλαίου και των διαφόρων εισοδημάτων επενδυτών με μόνιμη κατοικία την Ιταλία ·

στ) το άρθρο 14 του νομοδιατάγματος αριθ. 124 της 21ης Απριλίου 1993 σχετικά με το φορολογικό καθεστώς των εισοδημάτων κεφαλαίου των συνταξιοδοτικών ταμείων.

(13) Τα εν λόγω επενδυτικά μέσα συνίστανται σε συλλογικές επενδύσεις σε κινητές αξίες, δηλαδή ομολογίες, μετοχές και άλλους τίτλους ή πιστοποιητικά εισηγμένων ή μη εισηγμένων

([3]) Βλέπε υποσημείωση 1.

([4]) ΕΕ L 375 της 31.12.1985, σ. 3.

εταιρειών, για το συλλογικό συμφέρον της πλειονότητας των επενδυτών (καλούμενοι μέτοχοι). Τα επενδυτικά μέσα μπορούν να λάβουν τη μορφή συμβατικής εταιρείας χαρτοφυλακίου επενδύσεων χωρίς νομική προσωπικότητα (για παράδειγμα *unit trust* ή αμοιβαίο κεφάλαιο επενδύσεων), που το διαχειρίζεται μια ξεχωριστή εταιρεία διαχείρισης όσον αφορά την περιουσιακή πλευρά, είτε εταιρείας χαρτοφυλακίου επενδύσεων υπό εταιρική μορφή (για παράδειγμα SICAV) ([5]) είτε συνταξιοδοτικού ταμείου ([6]). Τα επενδυτικά μέσα που εκπροσωπούνται από αμοιβαία κεφάλαια επενδύσεων διακρίνονται σε «ανοικτά» ή «κλειστά» ταμεία ([7]).

(14) Το άρθρο 12 του del DL 269/2003 ορίζει ότι, αρχής γενομένης από το φορολογικό έτος που τίθεται σε ισχύ το μέτρο, τα εξειδικευμένα επενδυτικά μέτρα που προβλέπονται από την εν λόγω ρύθμιση εφαρμόζουν ένα φόρο υποκατάστασης 5 % επί των κερδών εκμετάλλευσης που προέρχονται από αυτά, και που συνίστανται στην ετήσια αύξηση της αξίας της περιουσίας τους που καταγράφεται σε καθημερινή βάση, αντί για τον φόρο του 12,5 %

(15) Σύμφωνα με το άρθρο 12 του DL 269/2003 θεωρούνται εξειδικευμένα επενδυτικά μέσα:

α) τα επενδυτικά μέσα των οποίων ο κανονισμός προβλέπει ρητώς ότι το λιγότερο τα δύο τρίτα του σχετικού ενεργητικού είναι επενδεδυμένα σε μετοχές εταιρειών μικρής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης εισηγμένων σε οργανωμένες αγορές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και

β) τα επενδυτικά μέσα των οποίων η αξία επένδυσης σε μετοχές εταιρειών μικρής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης εισηγμένων σε οργανωμένες αγορές της Ευρωπαϊκής Ένωσης — όταν έχει παρέλθει η περίοδος ενός έτους από την ημερομηνία έναρξης ή προσαρμογής του κανονισμού τους στην προαναφερθείσα διάταξη — δεν είναι μικρότερη, κατά τη διάρκεια του ηλιακού έτους, από τα δύο τρίτα της αξίας του ενεργητικού για άνω του ενός έκτου των ημερών αξιοποίησης του κεφαλαίου μετά από τη λήξη της προαναφερθείσας περιόδου ([8]), βάσει των όσων προκύπτουν από τους τακτικούς λογιστικούς λογαριασμούς του ταμείου.

([5]) Η κύρια διαφορά μεταξύ των SICAV (αμοιβαία κεφάλαια υπό εταιρική μορφή) και των εταιριών χαρτοφυλακίου επενδύσεων συμβατικής μορφής συνίσταται στην απουσία περιουσιακού διαχωρισμού μεταξύ του επενδεδυμένου κεφαλαίου και του εταιρικού κεφαλαίου. Τα μερίδια συμμετοχής στην SICAV (μετοχές) αποτελούν το εταιρικό κεφάλαιο της ίδιας της εταιρείας.

([6]) Ο φορολογικός συντελεστής που εφαρμόζεται στα κέρδη εκμετάλλευσης που προέρχονται από τα συνταξιοδοτικά ταμεία δεν μειώνεται άμεσα από το άρθρο 12 του DL 269/2003 αφού αυτά υπόκεινται σε ειδικές φορολογικές διατάξεις. Ωστόσο, τα συνταξιοδοτικά ταμεία που επενδύουν σε εξειδικευμένα επενδυτικά μέσα απολαύουν μιας ειδικής φορολογικής πίστωσης που τους επιτρέπει να εφαρμόσουν τον ειδικό συντελεστή του 5 % στο τμήμα των εσόδων τους που προκύπτουν από εξειδικευμένα επενδυτικά μέσα..

([7]) Η διαφορά μεταξύ των ανοικτών και των κλειστών ταμείων συνίσταται στο γεγονός ότι στα τελευταία ο αριθμός των μεριδίων που έχει εκδώσει το ταμείο καθορίζεται από την πράξη σύστασης για ένα συγκεκριμένο αριθμό ετών, οι συμμετέχοντες δεν μπορούν να ζητήσουν την επιστροφή των μεριδίων τους οποτεδήποτε και οι νέες εκδόσεις μεριδίων είναι και εκείνες περιορισμένες. Τα ανοικτά ταμεία δεν υπόκεινται σε κανέναν απ' αυτούς τους περιορισμούς (βλέπε την «Provvedimento del Governatore 27 agosto 2003» della Banca d'Italia («απόφαση του Διοικητή της Τράπεζας της Ιταλίας της 27ης Αυγούστου 2003»), που τροποποιεί τις διατάξεις σχετικά με τα ΟΣΕΚΑ που προβλέπονται από την προηγούμενη απόφαση του Διοικητή της Τράπεζας Ιταλίας της 20ής Σεπτεμβρίου 1999, προσαρμόζοντας αυτές στους νέους κανόνες που θεσπίσθηκαν από τη ρύθμιση των κλειστών ταμείων που εκδόθηκε με το διάταγμα αριθ. 47 της 31ης Ιανουαρίου 2003).

([8]) Αυτό το όριο ορίζεται σε 2 μήνες στην περίπτωση των κλειστών ταμείων.

(16) Σύμφωνα με το άρθρο 12 του DL 269/2003 ορίζονται ως εταιρείες μικρής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης *cap* οι εταιρείες με κεφαλαιοποίηση αγοράς που δεν υπερβαίνει τα 800 εκατ. ευρώ, καθορισμένη με βάση την τιμή των μετοχών τους στην αγορά κατά την τελευταία ημέρα διαπραγμάτευσης τους σε κάθε ημερολογιακό τρίμηνο ([9]).

(17) Το καθεστώς εφαρμόζεται αρχής γενομένης από το οικονομικό έτος προσαρμογής του κανονισμού των επενδυτικών οργανισμών ή από την ημερομηνία έναρξής τους στην περίπτωση σύστασης ενός νέου οργανισμού. Κατ' αυτόν τον τρόπο ορίζεται ρητώς η υποχρέωση γι' αυτούς τους οργανισμούς να επενδύουν τουλάχιστον τα δύο τρίτα του ενεργητικού τους σε μετοχές εταιρειών μικρής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης εισηγμένων σε οργανωμένες αγορές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(18) Το καθεστώς τροποποιεί τις φορολογικές διατάξεις όσον αφορά όλους τους διάφορους ιταλικούς οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων στην Ιταλία, είτε αυτοί είναι διαχειριζόμενοι στην Ιταλία και υπόκεινται σε καθεστώς φόρου υποκατάστασης που προβλέπεται για τα κέρδη εκμετάλλευσης που πραγματοποιούνται από αυτούς τους επενδυτικούς οργανισμούς (επενδυτικοί οργανισμοί που υπόκεινται σε φόρο υποκατάστασης στην Ιταλία) είτε είναι ξένοι επενδυτικοί οργανισμοί που υπόκεινται σε φόρο στην Ιταλία που επιβάλλεται στα μερίσματα που διανέμονται στους ιταλούς μετόχους. Πράγματι, το καθεστώς τροποποιεί με το ίδιο αποτέλεσμα τους φορολογικούς κανόνες που εφαρμόζονται στους επενδυτικούς οργανισμούς ξένου δικαίου οι οποίοι ρυθμίζονται από την προαναφερθείσα οδηγία 85/611/ΕΟΚ του Συμβουλίου (οι εναρμονισμένοι ξένοι ΟΣΕΚΑ) ([10]) των οποίων το αποτέλεσμα εκμετάλλευσης διανέμεται σε ιταλούς επενδυτές ή των οποίων τα μερίδια κατέχονται από ιταλικούς επενδυτικούς οργανισμούς ([11]).

(19) Για να διευκρινιστούν τα αποτελέσματα του μέτρου και με ποιο τρόπο επεκτείνει έμμεσα τη μείωση του φόρου και στους μη εξειδικευμένους οργανισμούς και σε άλλους συμμετέχοντες, πρέπει να εξεταστούν χωριστά οι διάφορες φορολογικές διατάξεις που εφαρμόζονται στα εισοδήματα κεφαλαίου των επενδυτικών οργανισμών και των συμμετεχόντων σ' αυτούς, όπως τροποποιήθηκαν από το άρθρο 12 του DL 269/2003. Γι' αυτόν τον σκοπό είναι προσήκον να γίνει ο διαχωρισμός μεταξύ «*επενδυτικών οργανισμών που δρουν ως χρηματοπιστωτικοί διαμεσολαβητές, το εισόδημα των οποίων υπόκειται σε φόρο υποκατάστασης στην Ιταλία*» και «*επενδυτικών οργανισμών που υπόκεινται σε καθεστώς φόρου υποκατάστασης οι οποίοι δρουν ως συμμετέχοντες σε άλλους επενδυτικούς οργανισμούς*», αφού ο ίδιος επενδυτικός οργανισμός μπορεί να λειτουργήσει είτε ως χρηματοπιστωτικός διαμεσολαβητής (για παράδειγμα επενδύει σε κινητές αξίες) είτε ως επενδυτής-

([9]) Μια εταιρεία μπορεί να θεωρηθεί ως εταιρεία μικρής ή μεσαίας κεφαλαιοποίησης για ένα ή περισσότερα ημερολογιακά τρίμηνα, ανάλογα με τις διακυμάνσεις των κεφαλαιαγορών.

([10]) Το μέτρο δεν έχει άμεση επίδραση στη φορολογία των ξένων επενδυτικών οργανισμών που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 85/611/ΕΟΚ.

([11]) Ακριβέστερα, ενώ οι ξένοι ΟΣΕΚΑ που διανέμουν το αποτέλεσμα της εκμετάλλευσής τους στους ατομικούς ιταλούς επενδυτές εφαρμόζουν την ιταλική φορολογική παρακράτηση κατά τη διανομή, το μέρος του αποτελέσματος εκμετάλλευσης που εισπράττουν οι ιταλικοί επενδυτικοί οργανισμοί για τη συμμετοχή τους στους ξένους ΟΣΕΚΑ δίνει το δικαίωμα σε μια ελάφρυνση για τη διπλή φορολογία, μέσω της διαίρεσης μέρους του αποτελέσματος εκμετάλλευσης που προκύπτει από αυτούς τους ξένους ΟΣΕΚΑ.

μέτοχος (για παράδειγμα επενδύει σε άλλους επενδυτικούς οργανισμούς). Στα κέρδη άλλων επενδυτών που απαλλάσσονται του καθεστώτος φόρου υποκατάστασης που εφαρμόζεται τους επενδυτικούς οργανισμούς αφιερώνεται ένα ξεχωριστό κεφάλαιο.

Φορολογικό καθεστώς των εισοδημάτων επενδυτικών οργανισμών που δρουν ως χρηματοπιστωτικοί διαμεσολαβητές και υπόκεινται σε φόρο υποκατάστασης στην Ιταλία

(20) Βάσει του γενικού καθεστώτος, οι επενδυτικοί οργανισμοί δεν υπόκεινται σε φορολογία εισοδήματος. Ωστόσο, όλα τα κέρδη εκμετάλλευσης των επενδυτικών οργανισμών υπόκεινται συνήθως σε φόρο υποκατάστασης 12,5 % που υπολογίζεται επί του καθαρού αποτελέσματος εκμετάλλευσης των ιδίων. Κατά κανόνα, πρόκειται για οριστικό φόρο που αντικαθιστά κάθε περαιτέρω φόρο που επιβάλλεται στα μερίσματα που διανέμονται από τους επενδυτικούς οργανισμούς..

(21) Το αποτέλεσμα εκμετάλλευσης προκύπτει από την αφαίρεση από την αξία της καθαρής περιουσιακής κατάστασης του ταμείου στο τέλος του έτους, προσθέτοντας τον παρακρατηθέντα φόρο υποκατάστασης, τις επιστροφές και τα κέρδη που ενδεχομένως διανεμήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους, την αξία της καθαρής περιουσιακής κατάστασης του ταμείου στην αρχή του έτους και τα κέρδη συμμετοχής σε οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων υποκείμενους σε φόρο υποκατάστασης, καθώς και τα κέρδη που απαλλάσσονται και εκείνα που υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου ([12]).

(22) Το άρθρο 12 του DL 269/2003 τροποποιεί το γενικό φορολογικό καθεστώς, λαμβάνοντας υπόψη την επιβολή φόρου υποκατάστασης 5 % στα κέρδη εκμετάλλευσης των εξειδικευμένων επενδυτικών οργανισμών.

Φορολογικό καθεστώς των εισοδημάτων των επενδυτικών οργανισμών που δρουν ως μέτοχοι άλλων επενδυτικών οργανισμών και υπόκεινται σε καθεστώς φόρου υποκατάστασης

(23) Βάσει του γενικού καθεστώτος όλα τα κέρδη που διανέμονται στους επενδυτές τους (συμπεριλαμβανομένων άλλων επενδυτικών οργανισμών) από τους επενδυτικούς οργανισμούς που υπόκεινται στο καθεστώς φόρου υποκατάστασης στην Ιταλία αποκλείονται από κάθε περαιτέρω φορολογία. Η εξετασθείσα ρύθμιση διατηρεί αυτό το καθεστώς απαλλαγής που έχει χορηγηθεί σε σχέση με τα κέρδη που προκύπτουν από εξειδικευμένους επενδυτικούς οργανισμούς (υποκείμενους σε φόρο υποκατάστασης με μειωμένο συντελεστή 5 %). Η ρύθμιση μειώνει επιπλέον την πραγματική φορολογία των εισοδημάτων των μη εξειδικευμένων επενδυτικών οργανισμών που προκύπτουν από τη συμμετοχή σε εξειδικευμένους επενδυτικούς οργανισμούς ξένου δικαίου μη υποκείμενους σε φόρο υποκατάστασης στην Ιταλία, ορίζοντάς την σε ένα επίπεδο που ισοδυναμεί με την εφαρμογή ενός συντελεστή φόρου υποκατάστασης 5 % ([13]).

Φορολογικό καθεστώς των κερδών εκμετάλλευσης που προέκυψαν ή διανεμήθηκαν σε άλλους μετόχους των επενδυτικών οργανισμών μη υποκείμενων σε φόρο υποκατάστασης

(24) Τα εισοδήματα που διανέμονται από επενδυτικούς οργανισμούς ιταλικού ή ξένου δικαίου στους ιταλούς μετόχους δεν υπόκεινται σε περαιτέρω φορολογία στην Ιταλία, αφού έχουν ήδη φορολογηθεί στην πηγή από τον επενδυτικό οργανισμό (παρακράτηση φόρου). Ωστόσο, σε περίπτωση που ο μέτοχος είναι επιχείρηση που ενεργοποιείται ως εμπορική επιχείρηση, τα εισπραχθέντα κέρδη περιλαμβάνονται στο εισόδημα της επιχείρησης το οποίο υπόκειται σε φορολογικό συντελεστή 33 %. Σ' αυτές τις δικαιούχες επιχειρήσεις αντιστοιχεί πίστωση φόρου 15 %, που εξουδετερώνει πλήρως τη διπλή φορολογία επί των εισπραχθέντων εισοδημάτων κεφαλαίου. Το καθεστώς επιβεβαιώνει ουσιαστικά την προαναφερθείσα πίστωση φόρου ακόμα και όταν τα εισοδήματα διανέμονται από εξειδικευμένους επενδυτικούς οργανισμούς ([14]).

(25) Βάσει των όσων ορίζει το άρθρο 18 του ενιαίου κειμένου για φόρους εισοδήματος (TUIR), τα κέρδη που διανέμονται από επενδυτικούς οργανισμούς ξένου δικαίου σε ιταλούς επενδυτές

([12]) Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 10 β του νόμου 77/1983, τα κέρδη που προκύπτουν από επενδυτικούς οργανισμούς ξένου δικαίου που δεν ρυθμίζονται από την οδηγία 85/611/ΕΟΚ του Συμβουλίου συμβάλλουν στη διαμόρφωση του καθαρού ενεργητικού αφού δεν υπόκεινται σε φορολογία στην πηγή.

([13]) Κατά γενικό κανόνα, μόνο το 40 % του αποτελέσματος εκμετάλλευσης που ένας επενδυτικός οργανισμός ιταλικού δικαίου αποκομίζει από τη συμμετοχή σε ένα επενδυτικό οργανισμό ξένου δικαίου φορολογείται στην Ιταλία, γεγονός που σημαίνει ότι το εισόδημα ξένης προέλευσης που εισπράττεται από ένα επενδυτικό οργανισμό ιταλικού δικαίου φορολογείται εκ των πραγμάτων στο μέτρου του 5 % (η εφαρμογή ενός φόρου 12,5 % επί του 40 % των εισοδημάτων ισοδυναμεί με την εφαρμογή ενός φορολογικού συντελεστή 5 %). Επιπλέον, αποκλείοντας από το αποτέλεσμα εκμετάλλευσης των επενδυτικών οργανισμών το σύνολο των εισοδημάτων κεφαλαίου που προέρχονται από εξειδικευμένους επενδυτικούς οργανισμούς υποκείμενους σε ένα μειωμένο επίπεδο φορολογίας ισοδύναμου με 5 %, το μέτρο επιδιώκει τον στόχο να εξασφαλίσει ίση μεταχείριση των επενδύσεων σε εξειδικευμένους επενδυτικούς οργανισμούς, ανεξάρτητα από το εάν πρόκειται για οργανισμούς ιταλικού ή ξένου δικαίου.

([14]) Το άρθρο 12 του DL 269/2003 διατηρεί την ισχύουσα πίστωση φόρου 15 %, έτσι ώστε ο επενδυτής που ασκεί δραστηριότητα επιχείρησης να μην επωμισθεί σε υψηλότερο επίπεδο τον μειωμένο φορολογικό συντελεστή του 5 % που εφαρμόζεται στους εξειδικευμένους επενδυτικούς οργανισμούς. Ο επενδυτής πράγματι θα υπέκειτο σε υψηλότερη προσωπική παρακράτηση εάν, αντί για το 15 %, η πίστωση περιοριζόταν στο 5 % (που συμπίπτει με τον φορολογικό συντελεστή υποκατάστασης που καταβάλλεται από τον επενδυτικό οργανισμό). Στην ουσία, η πίστωση φόρου στο 15 % επιτρέπει την αποφυγή της υψηλότερης ατομικής φορολογίας στον επενδυτή, αφήνοντας έτσι τη συνολική παρακράτηση στο 5 %. Ωστόσο, για να αποφευχθεί ότι, σε περίπτωση που καταβάλλεται μόνο ένας φόρος 5 %, οι επενδυτές να απολαύουν αχρεωστήτως της πλήρους πίστωσης του 15 % το μέτρο ορίζει ότι η πίστωση φόρου συνιστά περιορισμένη πίστωση φόρου για το μέρος στο οποίο δεν καλύπτεται στον φόρο υποκατάστασης του αποτελέσματος εκμετάλλευσης που προέκυψε, δηλαδή για το 9 %, οπότε δεν μπορεί να επιστραφεί ή να χρησιμοποιηθεί για εκπτώσεις επί του φόρου εισοδήματος που οφείλεται κατά τα φορολογικά οικονομικά έτη στα οποία εισπράχθηκε το εισόδημα. Τέλος, η ιταλική διάταξη, για να αντισταθμίσει τον φόρο που παρακρατήθηκε στην πηγή, προβλέπει την επιστροφή φόρου στους ξένους (μη κατοίκους) επενδυτές, που επένδυσαν σε μερίδια των επενδυτικών οργανισμών που υπόκεινται σε φορολογία στην Ιταλία, οι οποίοι έχουν δικαίωμα για επιστροφή φόρου ίση με το 15 % των μερισμάτων που διανεμήθηκαν από τον επενδυτικό οργανισμό, ως αντιστάθμιση για τον φόρο που είχε προηγουμένως καταβληθεί. Η ρύθμιση περιορίζει την επιστροφή στο 6 % σε περίπτωση που τα κέρδη διανέμονται από τους εξειδικευμένους επενδυτικούς οργανισμούς υποκείμενους σε φόρο υποκατάστασης, του οποίου ο φορολογικός συντελεστής μειώθηκε στο 5 % σύμφωνα με το άρθρο 12 του DL 269/2003.

υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου 12,5 %. Το μέτρο μειώνει την παρακράτηση φόρου στο 5 % σε περίπτωση που τα κέρδη διανέμονται από εξειδικευμένους επενδυτικούς οργανισμούς. Αυτή η ρύθμιση διασφαλίζει την ισότιμη μεταχείριση μεταξύ των επενδυτών σε μερίδια επενδυτικών οργανισμών ξένου δικαίου και επενδυτών σε μερίδια επενδυτικών οργανισμών ιταλικού δικαίου..

(26) Τα κέρδη που προέρχονται από τους επενδυτικούς οργανισμούς συμβάλλουν στο αποτέλεσμα εκμετάλλευσης των συνταξιοδοτικών ταμείων που κατέχουν μερίδια αυτών των επενδυτικών οργανισμών. Αυτά τα κέρδη, επιπλέον, υπόκεινται σε φόρο υποκατάστασης 11 %. Για να αποφευχθεί η διπλή φορολογία του εισοδήματος που προέρχεται από τα συνταξιοδοτικά ταμεία, προβλέπεται πίστωση φόρου ίση με το 15 % αυτού του εισοδήματος, ο οποίος αφαιρείται από τον φόρο υποκατάστασης που οφείλεται από αυτά τα συνταξιοδοτικά ταμεία. Το μέτρο προσαρμόζει το νέο σύστημα μειωμένης φορολόγησης που προβλέπεται για τους εξειδικευμένους επενδυτικούς οργανισμούς στο ειδικό φορολογικό καθεστώς των συνταξιοδοτικών ταμείων.

(27) Παράλληλα με τη μείωση του φόρου υποκατάστασης που εφαρμόζεται στους εξειδικευμένους επενδυτικούς οργανισμούς, η ρύθμιση μειώνει στο 6 % την πίστωση φόρου που χορηγείται σε σχέση με τα κέρδη που προέρχονται από εξειδικευμένους επενδυτικούς οργανισμούς ιταλικού δικαίου. Το άρθρο 12 του DL 269/2003 ορίζει επιπλέον ότι το μερίδιο του ενεργητικού των συνταξιοδοτικών ταμείων που προκύπτει από τους εξειδικευμένους επενδυτικούς οργανισμούς ξένου δικαίου υπόκειται σε πραγματικό συντελεστή φόρου υποκατάστασης 5 %, έναντι του τακτικού 11 %. ([15]).

III. ΛΟΓΟΙ ΠΟΥ ΟΔΗΓΗΣΑΝ ΣΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

(28) Στην απόφασή της για κίνηση της επίσημης διαδικασίας, η Επιτροπή θεώρησε ότι το μέτρο πληρούσε όλα τα κριτήρια που προβλέπονται για να θεωρηθεί ότι συνιστά κρατική ενίσχυση υπέρ των εξειδικευμένων επενδυτικών οργανισμών και των εταιρειών μικρής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης τις μετοχές των οποίων κατέχουν αυτοί οι εξειδικευμένοι οργανισμοί κατά την έννοια του 87 παράγραφος 1 της συνθήκης, ενώ δεν εξέφρασε αμφιβολίες όσον αφορά τη μείωση του άμεσου φόρου που χορηγήθηκε στους μετόχους των εξειδικευμένων επενδυτικών οργανισμών, επειδή συνιστά γενικό μέτρο που απευθύνεται σε όλους τους επενδυτές.

(29) Εκφράζοντας αμφιβολίες σχετικά με την πιθανή ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης υπέρ των εξειδικευμένων επενδυτικών οργανισμών, η Επιτροπή θεώρησε τους τελευταίους ως «επιχειρήσεις» κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης, αφού έχουν εταιρική μορφή και συνιστούν αφ' εαυτού τους επιχειρηματικές οντότητες ή είναι ξεχωριστές περιουσίες τις οποίες διαχειρίζονται επιχειρήσεις που ανταγωνίζονται μεταξύ τους στις αγορές των επενδύσεων. Δεύτερον, η Επιτροπή παρατήρησε ότι οι εξειδικευμένοι επενδυτικοί οργανισμοί είτε απολαύουν άμεσα μείωσης του φορολογικού συντελεστή είτε απολαύουν έμμεσα συμπληρωματικών επενδύσεων κεφαλαίου μέσω της μείωσης φόρου που το μέτρο χορηγεί στους μετόχους τους, όταν αυτοί επενδύουν κυρίως σε εταιρείες μικρής ή μεσαίας κεφαλαιοποίησης εισηγμένες σε μια οργανωμένη ευρωπαϊκή αγορά. Επιπλέον η Επιτροπή επισήμανε ότι τα εν λόγω πλεονεκτήματα δεν είναι αναλογικά ως προς τον αριθμό μετοχών εταιρειών μικρής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης που κατέχουν αυτοί οι οργανισμοί, αλλά εξαρτώνται αποκλειστικά από το καθεστώς τους ως εξειδικευμένων οργανισμών.

(30) Σε ό, τι αφορά τις εταιρείες μικρής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης, η Επιτροπή υπογράμμισε ότι το μέτρο χορηγεί ένα έμμεσο πλεονέκτημα στις εταιρείες, τις μετοχές των οποίων κατέχουν εξειδικευμένοι επενδυτικοί οργανισμοί, αφού έχει ως αποτέλεσμα να αυξήσει τη ρευστότητά τους διευκολύνοντας την πρόσβασή τους σε κεφάλαια. Το πλεονέκτημα εξαρτάται μάλλον από το καθεστώς τους ως εταιρειών μικρής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης εισηγμένων σε μια οργανωμένη ευρωπαϊκή αγορά παρά από τα αποτελέσματά τους, από τις προϋποθέσεις ή από τις επενδύσεις που αυτές πραγματοποίησαν.

IV. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ

(31) Στις παρατηρήσεις τους τόσο η Ιταλία όσο και η Assogestioni υποστήριξαν ότι οι εν λόγω επενδυτικοί οργανισμοί δεν μπορούν να θεωρηθούν ως επιχειρήσεις, αφού συνιστούν απλώς συγκεντρώσεις περιουσιακών στοιχείων που τις διαχειρίζονται ξεχωριστές επιχειρήσεις. Οι τελευταίες υπόκεινται σε τακτική φορολογία επί των κερδών και τυγχάνουν της μείωσης φόρου που προβλέπεται από το άρθρο 12 του DL 269/2003.

(32) Επιπλέον, τόσο η Ιταλία όσο και η Assogestioni βεβαίωσαν ότι το εν λόγω μέτρο θα έπρεπε να θεωρηθεί ως μέτρο γενικής φορολογικής πολιτικής που σκοπεύει άμεσα στο όφελος των επενδυτών και μόνο έμμεσα έχει επίπτωση στις εταιρείες μικρής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης και στους επενδυτικούς οργανισμούς. Σύμφωνα με τα ενδιαφερόμενα μέρη το μέτρο έχει ως στόχο να προωθήσει την κεφαλαιοποίηση της αγοράς των επιχειρήσεων μικρής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης, σε σύγκριση με εκείνη των άλλων ευρωπαϊκών εισηγμένων επιχειρήσεων, και ως τέτοια δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων. Τόσο η Ιταλία όσο και τα ενδιαφερόμενα μέρη πρόβαλαν το επιχείρημα ότι το μέτρο δεν συνιστά ενίσχυση στους εξειδικευμένους επενδυτικούς οργανισμούς ούτε σε ορισμένες διαχειριστικές εταιρείες. Από αυτή την άποψη, οι ιταλικές αρχές υποστήριξαν ότι το μέτρο είναι ανοικτό σε όλες τις επιχειρήσεις που ιδρύουν ξεχωριστούς επενδυτικούς οργανισμούς και οι οποίοι επενδύουν κυρίως σε εταιρείες μικρής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης εισηγμένες σε οργανωμένες ευρωπαϊκές αγορές και κατά συνέπεια θα συνιστούσε ένα γενικό μέτρο.

(33) Επιπλέον, βάσει αυτών των παρατηρήσεων το μέτρο δεν θα επιδρούσε στον ανταγωνισμό, αφού οποιαδήποτε ευρωπαϊκή εταιρεία μικρής ή μεσαίας κεφαλαιοποίησης θα μπορούσε να έχει πιο εύκολη πρόσβαση σε κεφάλαια. Επιπλέον, το μέτρο δεν

([15]) Στην περίπτωση των συνταξιοδοτικών ταμείων, αυτό το πραγματικό επίπεδο (5 %) επίπτωσης του φόρου υποκατάστασης επί του αποτελέσματος που προέκυψε από τη συμμετοχή των συνταξιοδοτικών ταμείων σε εξειδικευμένους επενδυτικούς οργανισμούς πραγματοποιείται — σύμφωνα με τις ειδικές φορολογικές διατάξεις των συνταξιοδοτικών ταμείων — μέσω του αποκλεισμού από το αποτέλεσμα εκμετάλλευσης, υποκείμενου σε φόρο υποκατάστασης 11 %, του 54,55 % των μερισμάτων που διανεμήθηκαν από τους εξειδικευμένους επενδυτικούς οργανισμούς ξένου δικαίου, έτσι ώστε εφαρμόζοντας τον φόρο υποκατάστασης του 11 % στο 45,45 % του αποτελέσματος εκμετάλλευσης των συνταξιοδοτικών ταμείων προκύπτει ένα αποτέλεσμα ισοδύναμο με την εφαρμογή του φορολογικού συντελεστή 5 % επί του συνόλου των εσόδων. Από την άλλη πλευρά, τα κέρδη που προέκυψαν από τα συνταξιοδοτικά ταμεία σε σχέση με τους εξειδικευμένους επενδυτικούς οργανισμούς ιταλικού δικαίου υπόκεινται σε φορολογία υποκατάστασης ισοδύναμη με το 11 %, παρόλο που απολαύουν μιας πίστωσης φόρου της τάξης του 6 %, που χορηγείται για να αντισταθμίσει τους φόρους που ήδη καταβλήθηκαν από αυτούς τους εξειδικευμένους επενδυτικούς οργανισμούς.

θα συνιστούσε ενίσχυση στις εταιρείες μικρής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης, αφού οι επενδυτικοί οργανισμοί ή οι εταιρείες διαχείρισής τους θα ελάμβαναν τις αποφάσεις τους για επενδύσεις σε συνάρτηση με τη μεγιστοποίηση των κερδών τους.

(34) Η Assogestioni παρέσχε λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργία του καθεστώτος κατά την πρώτη περίοδο λειτουργίας του (έτος 2004). Στο τέλος του 2004 υπήρχαν σε λειτουργία τρεις εξειδικευμένοι επενδυτικοί οργανισμοί: οι δύο ήταν προϋπάρχοντα ταμεία που είχαν προσαρμόσει τον κανονισμό τους έτσι ώστε να κατέχουν κυρίως μετοχές εταιρειών μικρής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης εισηγμένων σε οργανωμένες ευρωπαϊκές αγορές, ενώ ο τρίτος ήταν ένα νέο ταμείο. Η Assogestioni δήλωσε ότι η δαπάνη του μέτρου για το κράτος κατά το 2004 ήταν ελάχιστη. Βάσει των στοιχείων που υπέβαλε η Assogestioni η Επιτροπή υπολόγισε ότι η απώλεια φορολογικών εσόδων το 2004 ανήλθε σε περίπου 1,1 εκατ. ευρώ, λαμβανομένων υπόψη των απαραίτητων προσαρμογών για την εξουδετέρωση της μεταφοράς των δυνητικών πιστώσεων φόρου σχετικά με τη φορολογία των προηγουμένων ετών. Τόσο η Ιταλία όσο και τα ενδιαφερόμενα μέρη θεωρούν ότι αυτά τα στοιχεία αποδεικνύουν ότι το εν λόγω μέτρο θα είχε ένα αμελητέο αποτέλεσμα επί του ανταγωνισμού και επί των ενδοκοινοτικών συναλλαγών, θεωρώντας ότι τόσο οι επιχειρήσεις μικρής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης όσο και οι επενδυτικοί οργανισμοί που είναι εγκατεστημένοι στο εξωτερικό θα μπορούσαν να τύχουν των έμμεσων αποτελεσμάτων της εν λόγω φορολογικής μείωσης.

V. ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης

(35) Η Επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη της τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν οι ιταλικές αρχές και τα ενδιαφερόμενα μέρη, επιβεβαιώνει τη θέση της, δηλαδή ότι η μείωση του φόρου υπέρ των επενδυτών συνιστά κρατική ενίσχυση υπέρ τόσο των οργανισμών που είναι εξειδικευμένοι στις επενδύσεις σε μετοχές εταιρειών μικρής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης εισηγμένων σε οργανωμένες ευρωπαϊκές αγορές, όσο και εταιρειών μικρής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης τις μετοχές των οποίων κατέχουν αυτοί οι οργανισμοί, αφού αυτή πληροί σωρευτικά τα κριτήρια που προβλέπονται σχετικά στο άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης.

Επιλεκτικό πλεονέκτημα υπέρ των εξειδικευμένων επενδυτικών οργανισμών

(36) Καταρχάς, η Επιτροπή επιβεβαιώνει τη θέση που εξέφρασε στην απόφασή της για την κίνηση της επίσημης διαδικασίας έρευνας δηλαδή ότι σε ορισμένες περιπτώσεις οι επενδυτικοί οργανισμοί είναι επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 87 της συνθήκης και κατά συνέπεια μπορούν να τύχουν της μείωσης φόρου που προβλέπει το άρθρο 12 του DL 269/2003. Ιδίως, η Επιτροπή θεωρεί ότι παρόλο που οι εξειδικευμένοι επενδυτικοί οργανισμοί δεν τυγχάνουν άμεσα της μείωσης φόρου που χορηγείται στους μετόχους τους, παρόλα ταύτα αυτοί τυγχάνουν ενός έμμεσου οικονομικού οφέλους αφού η φορολογική μείωση επί των επενδύσεων σε εξειδικευμένους οργανισμούς παρακινεί τους μετόχους να αποκτήσουν τα μερίδια των εξειδικευμένων οργανισμών, παρέχοντας σ' αυτούς ρευστότητα και συμπληρωματικά εισοδήματα υπό μορφή προμηθειών διαχείρισης και συμμετοχής.

(37) Βάσει της ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με κρατικές ενισχύσεις και επιχειρηματικά κεφάλαια ([16]), στις περιπτώσεις στις οποίες ένα κρατικό μέτρο προβλέπει τη δημιουργία ενός ταμείου ή άλλου επενδυτικού οργανισμού είναι αναγκαίο να καθοριστεί εάν το ίδιο το ταμείο ή ο επενδυτικός οργανισμός μπορούν και αυτοί να θεωρηθούν ως επιχείρηση που τυγχάνει κρατικών ενισχύσεων. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, η Επιτροπή σημειώνει την παρατήρηση των ιταλικών αρχών σύμφωνα με την οποία οι εξειδικευμένοι επενδυτικοί οργανισμοί που εφαρμόζουν τον μειωμένο φόρο σύμφωνα με το άρθρο 12 του DL 269/2003 είναι απλώς συγκεντρώσεις περιουσιακών στοιχείων και κατά συνέπεια δεν μπορούν να θεωρηθούν ως επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 87 της συνθήκης. Ωστόσο, η Επιτροπή παρατηρεί ότι σε ορισμένες περιπτώσεις αυτοί οι επενδυτικοί οργανισμοί λαμβάνουν εταιρική μορφή και μπορούν ατομικά να τύχουν πλεονεκτημάτων, παρόλο που η φορολογία τους είναι ξεχωριστή από τη φορολογία της περιουσίας που διαχειρίζονται. Η Επιτροπή παρατηρεί επίσης ότι άλλους επενδυτικούς οργανισμούς χωρίς νομική προσωπικότητα τους διαχειρίζονται επιχειρήσεις που είναι σε ανταγωνισμό με άλλους φορείς που ασχολούνται με διαχειριζόμενες αποταμιεύσεις και κατά συνέπεια οι προαναφερθείσες επιχειρήσεις μπορούν να τύχουν πλεονεκτημάτων.

(38) Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι εξειδικευμένοι επενδυτικοί οργανισμοί ασκούν οικονομική δραστηριότητα και συνιστούν επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1. Αυτό επιβεβαιώνεται και από τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου στον τομέα του ΦΠΑ. Ιδίως, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο όρισε πρόσφατα ([17]) ότι οι πράξεις των SICAV που συνίστανται στη συλλογική επένδυση σε κινητές αξίες αντιπροσωπεύουν οικονομική δραστηριότητα που ασκείται από επιχειρήσεις υποκείμενες σε φόρο κατά την έννοια του άρθρου 4 παράγραφος 2 της έκτης οδηγίας ΦΠΑ ([18]). Βάσει της νομολογίας ([19]), από τις αιτιολογικές σκέψεις της πρώτης οδηγίας ([20]) συνάγεται ότι η εναρμόνιση των νομοθεσιών σχετικά με τον ΦΠΑ έχει ως στόχο να εξαλείψει τους συντελεστές που μπορούν να νοθεύσουν τις συνθήκες ανταγωνισμού και κατά συνέπεια να καταλήξουν σε ανταγωνιστική ουδετερότητα. Λαμβανομένου υπόψη του ό, τι οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις και οι οδηγίες για την εναρμόνιση του ΦΠΑ επιδιώκουν τον ίδιο στόχο, η Επιτροπή θεωρεί κατάλληλο να αναφερθεί στη σχετική με τις προαναφερθείσες οδηγίες νομολογία, η οποία επιβεβαιώνει ότι οι εν λόγω επενδυτικοί οργανισμοί, είτε έχουν εταιρική μορφή είτε όχι, ασκούν οικονομική δραστηριότητα και κατά συνέπεια συνιστούν επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1.

(39) Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί ότι ένα οικονομικό πλεονέκτημα που χορηγείται στους επενδυτές που επενδύουν σε εξειδικευμένους επενδυτικούς οργανισμούς ευνοεί τους ίδιους τους οργανισμούς καθότι επιχειρήσεις, όταν αυτοί έχουν εταιρική μορφή, ή τις επιχειρήσεις που διαχειρίζονται αυτούς

([16]) ΕΕ C 235 της 21.8.2001, σ. 3, σημείο IV.1.

([17]) Υπόθεση C-8/03 BBL, σημεία 42 και 43.

([18]) Έκτη οδηγία 77/388/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1977, περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών, των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών — κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας: ομοιόμορφη φορολογική βάση (ΕΕ L 145 του 1977, σ. 1).Οδηγία που τροποποιήθηκε για τελευταία φορά από την οδηγία 2004/66/ΕΚ (ΕΕ L 168 της 1.5.2004, σ. 35).

([19]) Υπόθεση 89/81, *Hong-Kong Trade Development Council* [1982] Συλλ. 1277, σημείο 6. Βλέπε. επίσης υπόθεση C-317/94, *Elida Gibbs* [1996] Συλλ. I-5339, σημείο 20.

([20]) Πρώτη οδηγία 67/227/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 11ης Απριλίου 1967 περί της εναρμονίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών, των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών (ΕΕ L 71 της 14.4.1967, σ. 1301). Οδηγία που τροποποιήθηκε για τελευταία φορά από την οδηγία 77/388/ΕΚ (βλέπε υποσημείωση 19).

τους οργανισμούς, όταν αυτοί έχουν συμβατική μορφή. Ιδίως, η αύξηση της ζήτησης μεριδίων των εξειδικευμένων επενδυτικών οργανισμών προκαλεί μια αύξηση των προμηθειών διαχείρισης και συμμετοχής που εισπράττουν οι οργανισμοί ή οι επιχειρήσεις που διαχειρίζονται αυτούς τους οργανισμούς.

(40) Η επιχειρηματολογία σύμφωνα με την οποία το μέτρο δεν είναι επιλεκτικό, αφού δεν ευνοεί συγκεκριμένους επενδυτικούς οργανισμούς και επιχειρήσεις διαχείρισης σχετικά με το μέγεθός τους, εθνικότητα, τόπο εγγραφής σε μητρώα ή σύνθεση είναι αμελητέα, αφού εκείνο που ενδιαφέρει είναι ότι το μέτρο προβλέπει μια έκτακτη και περιορισμένη μείωση της φορολογίας των επενδυτικών οργανισμών που είναι εξειδικευμένοι σε μετοχές εισηγμένων επιχειρήσεων μικρής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης και των σχετικών εταιρειών διαχείρισης. Βάσει της πάγιας νομολογίας ([21]) το γεγονός ότι μια ενίσχυση δεν προορίζεται σε ένα ή περισσότερους συγκεκριμένους αποδέκτες που έχουν οριστεί εκ των προτέρων αλλά αποτελεί αντικείμενο μιας σειράς αντικειμενικών κριτηρίων δεν μπορεί να θέσει υπό συζήτηση την επιλεκτική φύση ενός κρατικού μέτρου. Επίσης, η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι το γεγονός ότι το πλεονέκτημα που παρέχει το μέτρο στις επενδυτικές επιχειρήσεις που διαχειρίζονται εξειδικευμένους επενδυτικούς οργανισμούς είναι μόνο έμμεσο δεν μπορεί να αποκλείσει την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης, αφού, πάντοτε σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου ([22]), τα έμμεσα φορολογικά πλεονεκτήματα του χορηγούνται σε επενδυτές που δεν αποτελούν επιχειρήσεις συνιστούν έμμεσες ενισχύσεις στις επιχειρήσεις στις οποίες επενδύουν οι επενδυτές.

(41) Κατά συνέπεια, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το μέτρο χορηγεί το ανωτέρω έμμεσο ειδικό πλεονέκτημα στους επενδυτικούς οργανισμούς και στις σχετικές επιχειρήσεις διαχείρισης σε βάρος άλλων επιχειρήσεων που προσφέρουν εναλλακτικές μορφές επενδύσεων.

Επιλεκτικό πλεονέκτημα υπέρ των επιχειρήσεων μικρής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης τις μετοχές των οποίων κατέχουν εξειδικευμένοι επενδυτικοί οργανισμοί

(42) Η Επιτροπή επιβεβαιώνει ακόμη τη θέση που εξέφρασε στην απόφασή της για την κίνηση της επίσημης διαδικασίας έρευνας, σύμφωνα με την οποία το εν λόγω μέτρο έχει ως αποτέλεσμα να ευνοεί τις εταιρείες μικρής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης τις μετοχές των οποίων κατέχουν εξειδικευμένοι επενδυτικοί οργανισμοί που τυγχάνουν της μείωσης φόρου που προβλέπεται από το άρθρο 12 του DL 269/2003. Ιδίως, η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι το μέτρο χορηγεί ένα έμμεσο επιλεκτικό πλεονέκτημα στις επιχειρήσεις μικρής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης τις μετοχές των οποίων κατέχουν εξειδικευμένοι επενδυτικοί οργανισμοί υπό μορφή αύξησης της ζήτησης των μετοχών τους και αύξησης της ρευστότητάς τους. Το επιχείρημα ότι δεν υφίσταται κανένα πλεονέκτημα για τις επιχειρήσεις μικρής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης αφού τα ταμεία και οι επενδυτές δρουν για να μεγιστοποιήσουν τα κέρδη δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό, αφού μια πιο ευνοϊκή φορολογική μεταχείριση καθιστά πιο ελκυστική την επένδυση, παρέχοντας έτσι μεγαλύτερη ρευστότητα στις επιχειρήσεις μικρής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης, ακόμη και εν απουσία μιας ενεργητικής συμπεριφοράς αυτών των επιχειρήσεων που έχει ως σκοπό να τύχουν αυτού του πλεονεκτήματος.

(43) Δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό ούτε και το επιχείρημα βάσει του οποίου το εν λόγω μέτρο θα συνιστούσε ένα μέτρο γενικής φορολογικής πολιτικής προοριζόμενου να ευνοήσει την κεφαλαιοποίηση εταιρειών μικρής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης στην Ευρώπη και δεν θα ενέπιπτε στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων. Η Επιτροπή θεωρεί ότι το φορολογικό πλεονέκτημα που χορηγείται δεν αντισταθμίζει ουσιαστικά την άνιση φορολογική μεταχείριση μεταξύ των συλλογικών επενδύσεων σε εισηγμένες εταιρείες μικρής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης αφενός και των συλλογικών επενδύσεων σε άλλες εταιρείες ή τις ατομικές επενδύσεις σε μη εισηγμένες εταιρείες αφετέρου. Ούτε το μέτρο δικαιολογείται από τον ίδιο τον ειδικό στόχο του, αφού περιορίζεται να προβλέπει μείωση φόρου σε περίπτωση συλλογικών επενδύσεων εξειδικευμένων σε μετοχές εταιριών μικρής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης που είναι εισηγμένες σε οργανωμένες αγορές και ως τέτοιο δεν σκοπεύει ούτε είναι αναλογικό σε σχέση με τον στόχο να προωθηθεί η κεφαλαιοποίηση αυτών των εταιριών, αλλά αντίθετα εξαρτάται από τις επενδύσεις που πραγματοποιούνται μέσω εξειδικευμένων επενδυτικών οργανισμών.

Κρατικοί πόροι

(44) Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα εν θέματι πλεονεκτήματα χορηγήθηκαν από το κράτος ή από κρατικούς πόρους. Λαμβανομένου υπόψη ότι η Ιταλία δεν πρόβαλε σχετικές αντιρρήσεις, η Επιτροπή επιβεβαιώνει την αξιολόγηση που εξέφρασε κατά την επίσημη κίνηση της διαδικασίας, σύμφωνα με την οποία το πλεονέκτημα προέρχεται από το κράτος αφού συνίσταται στην παραίτηση από φορολογικά έσοδα που κατά κανόνα εισπράττονται από το ιταλικό κράτος.

Αποτέλεσμα επί του ανταγωνισμού

(45) Λαμβανομένων υπόψη των αποτελεσμάτων αυτού του μέτρου, η Επιτροπή επιβεβαιώνει την αξιολόγηση που πραγματοποίησε κατά την κίνηση της επίσημης διαδικασίας σύμφωνα με την οποία το μέτρο μπορεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό μεταξύ επιχειρήσεων και να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών, δεδομένου ότι οι δικαιούχες επιχειρήσεις μπορούν να δράσουν σε διεθνείς αγορές και να ασκήσουν εμπορικές δραστηριότητες και άλλες οικονομικές δραστηριότητες σε αγορές που χαρακτηρίζονται από έντονο ανταγωνισμό. Σύμφωνα με την πάγια νομοθεσία ([23]), για να νοθεύσει ένα μέτρο τον ανταγωνισμό αρκεί ο δικαιούχος της ενίσχυσης να είναι σε ανταγωνισμό με άλλες επιχειρήσεις σε αγορές ανοικτές στον ανταγωνισμό. Ιδίως, οι οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες εξειδικευμένοι σε μετοχές εταιριών μικρής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης είναι σε ανταγωνισμό με άλλες χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις και δρουν σε μια ανοικτή αγορά που χαρακτηρίζεται από σημαντικές ενδοκοινοτικές συναλλαγές. Όσον αφορά τις επιχειρήσεις μικρής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης τις μετοχές των οποίων κατέχουν εξειδικευμένοι επενδυτικοί οργανισμοί που περιγράφονται στο άρθρο 12 του DL 269/2003, τουλάχιστον ορισμένες από αυτές δραστηριοποιούνται σε τομείς στους οποίους υπάρχουν συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών.

(46) Η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι ούτε το περιορισμένο φορολογικό κόστος που προέκυψε από αυτό το μέτρο το 2004 (1,1 εκατ. ευρώ) ούτε ο περιορισμένος αριθμός εξειδικευμένων οργανισμών που λειτουργούσαν κατά το 2004 (τρεις), σε σύγκριση με τον μεγάλο αριθμό εισηγμένων εταιριών μικρής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης οι μετοχές των

([21]) Υπόθεση T-55/99 *CETM/Επιτροπή* [2000] Συλλ. II-3207, σημείο 40 και κοινές υποθέσεις T-92/00 και T-103/00, *Territorio Histórico de Álava και άλλοι/ Επιτροπή* [2002], Συλλ. II-1385, σημείο 58.

([22]) Υπόθεση C-156/98 *Γερμανία/Επιτροπή* [2000] Συλλ. I-6857, σημεία 24-28, και υπόθεση T-93/02, *Confédération nationale du Crédit mutuel/ Επιτροπή*, απόφαση της 18ης Ιανουαρίου 2005, σημείο 95.

([23]) Υπόθεση T-214/95 Het Vleemse Gewest/Επιτροπή, Συλλ. 1998, σ. II-717.

οποίων κατέχονταν, μπορεί να μεταβάλει το συμπέρασμα ότι δηλαδή το μέτρο συνιστά ενίσχυση, κατ'αρχάς επειδή, σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου ([24]), ακόμη και μια ενίσχυση μικρού ύψους επηρεάζει τον ανταγωνισμό και δεύτερον επειδή η Ιταλία δεν αποκλείει ότι το εν λόγω μέτρο μπορεί στο μέλλον να έχει πιο σημαντική οικονομική επίπτωση. Επιπλέον, πρέπει να σημειωθεί ότι η περιορισμένη επίπτωση του μέτρου μπορεί να εξηγηθεί επίσης και από το γεγονός ότι η Επιτροπή κίνησε με ετοιμότητα την έρευνα και την επίσημη διαδικασία για το μέτρο και ότι αυτό μπορεί να επηρέασε την συμπεριφορά των φορέων. Τέλος, παρόλο που ο αριθμός των επιλέξιμων εταιριών μικρής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης που είναι εισηγμένες σε οργανωμένες ευρωπαϊκές αγορές είναι σχετικά σημαντικός σε σύγκριση με το ύψος της φορολογικής μείωσης κατά το 2004, τα στοιχεία που παρουσίασε η Ιταλία δεν επιτρέπουν να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι τα πλεονεκτήματα που προκύπτουν για τους ατομικούς δικαιούχους μπορούν να εμπέσουν στο πεδίο των *de minimis* ενισχύσεων (ενισχύσεις ήσσονος σημασίας).

(47) Κατά συνέπεια, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το εν λόγω μέτρο προκαλεί στρέβλωση (μέσω της φορολογικής μεταχείρισης των επενδυτών) της ανταγωνιστικής θέσης ορισμένων επιχειρήσεων που ασκούν εμπορικές δραστηριότητες και, στο μέτρο που αυτές δρουν σε αγορές ανοικτές στο διεθνή ανταγωνισμό, νοθεύει τον ανταγωνισμό.

Νομιμότητα του μέτρου

(48) Οι ιταλικές αρχές εφάρμοσαν το μέτρο χωρίς προηγουμένως να το γνωστοποιήσουν στην Επιτροπή, και κατά συνέπεια δεν τήρησαν την υποχρέωση που προβλέπει το άρθρο 88 παράγραφος 3 της συνθήκης. Το μέτρο έχει χαρακτήρα παράνομης ενίσχυσης στον βαθμό που συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης και τέθηκε σε εφαρμογή χωρίς προέγκριση της Επιτροπής.

Το συμβιβάσιμο του μέτρου

(49) Το παρόν μέτρο συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης και το συμβιβάσιμό του με την κοινή αγορά πρέπει κατά συνέπεια να αξιολογηθεί υπό το πρίσμα των απαλλαγών που προβλέπονται στο άρθρο 87 παράγραφος 2 και στο άρθρο 87 παράγραφος 3 της συνθήκης.

(50) Οι ιταλικές αρχές δεν αμφισβήτησαν ρητώς την αξιολόγηση της Επιτροπής στην επιστολή για την κίνηση της επίσημης διαδικασίας της 11ης Μαΐου 2004, σύμφωνα με την οποία, στη συγκεκριμένη περίπτωση, δεν εφαρμόζεται καμία από τις απαλλαγές του άρθρου 87 παράγραφοι 2 και 3 της συνθήκης, ως αποτέλεσμα των οποίων οι κρατικές ενισχύσεις μπορούν να θεωρηθούν συμβατές με την κοινή αγορά, και η Επιτροπή δεν έλαβε νέα στοιχεία που να θέτουν υπό αμφισβήτηση αυτό το συμπέρασμα.

(51) Τα πλεονεκτήματα στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν σχετίζονται με καμία δαπάνη ούτε συνδέονται με μη επιλέξιμες δαπάνες για ενισχύσεις σύμφωνα με τους κανονισμούς απαλλαγής κατά κατηγορία ή τις υφιστάμενες κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές.

([24]) Υπόθεση C-142/87, Βέλγιο/Επιτροπή, Συλλ. 1990, σ. I-959.

(52) Οι απαλλαγές που προβλέπονται στο άρθρο 87 παράγραφος 2 της συνθήκης, σχετικά με τις ενισχύσεις κοινωνικού χαρακτήρος προς μεμονωμένους καταναλωτές, με τις ενισχύσεις για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες ή άλλα έκτακτα γεγονότα και με τις ενισχύσεις προς την οικονομία ορισμένων περιοχών της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, δεν εφαρμόζονται στην παρούσα περίπτωση.

(53) Δεν εφαρμόζεται επίσης ούτε και η απαλλαγή του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης, που προβλέπει την έγκριση των ενισχύσεων για την προώθηση της οικονομικής αναπτύξεως περιοχών, στις οποίες το βιοτικό επίπεδο είναι ασυνήθως χαμηλό ή στις οποίες επικρατεί σοβαρή υποαπασχόληση, δεδομένου ότι το μέτρο εφαρμόζεται σε ολόκληρη την ιταλική επικράτεια και όχι μόνο στις ενισχυόμενες ιταλικές περιοχές σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α). Τέλος, το καθεστώς δεν φαίνεται να συμβάλει κατά κανένα τρόπο στην ανάπτυξη αυτών των περιοχών.

(54) Κατά τον ίδιο τρόπο, το καθεστώς δεν μπορεί να θεωρηθεί ως σημαντικό σχέδιο κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ούτε και ότι προορίζεται να άρει σοβαρή διαταραχή της οικονομίας της Ιταλίας, όπως προβλέπεται από το άρθρο 87, παράγραφος 3 στοιχείο β) της συνθήκης. Το καθεστώς δεν σκοπεύει ούτε και να προωθήσει τον πολιτισμό και τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς όπως ορίζεται στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο δ) της συνθήκης.

(55) Τέλος, το εν λόγω μέτρο πρέπει να αξιολογηθεί υπό το πρίσμα του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης. Αυτό το άρθρο ορίζει ότι οι ενισχύσεις για την προώθηση της αναπτύξεως ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή οικονομικών περιοχών θεωρούνται επιλέξιμες υπό τον όρο ότι δεν νοθεύουν τους όρους συναλλαγών κατά τρόπο αντίθετο προς το κοινό συμφέρον. Οι φορολογικές ελαφρύνσεις που χορηγούνται μέσω του μέτρου δεν συνδέονται ούτε και είναι αναλογικές προς ειδικές επενδύσεις, με τη δημιουργία θέσεων εργασίας ή με ειδικά σχέδια που θα συνέβαλαν στην προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή ορισμένων οικονομικών περιοχών σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης. Οι διευκολύνσεις δεν μπορούν να θεωρηθούν συμβατές με την κοινή αγορά βάσει των κριτηρίων που καθορίζονται στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με «κρατικές ενισχύσεις και επιχειρηματικά κεφάλαια» ([25]), αφού οι ενισχυόμενες επενδύσεις έχουν ως αντικείμενο εταιρίες εισηγμένες σε μία οργανωμένη ευρωπαϊκή αγορά και οι ιταλικές αρχές δεν απέδειξαν ότι αυτές οι εταιρίες δεν απολαύουν πρόσβασης κατάλληλης προς τις μετοχικές χρηματοδοτήσεις και είναι εκτεθειμένες, κατά την άντληση κεφαλαίων, σε υψηλότερα έξοδα από άλλες εταιρείες. Τέλος, η Επιτροπή παρατηρεί ότι όπως επιβεβαίωσε και το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο επ'ευκαιρία ενός άλλου μέτρου ενίσχυσης που ευνοεί ειδικές επενδύσεις *«δεν αποκλείεται ότι το ίδιο καθεστώς θα μπορούσε να εφαρμοστεί σε προβληματικές επιχειρήσεις ή επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε ευαίσθητους» τομείς και διέπονται από ειδικούς κανόνες όσον αφορά τις ενισχύσεις* ([26]). Η Επιτροπή κατέληξε στο

([25]) ΕΕ C 235 της 21.8.2001, σ. 3.

([26]) Υπόθεση C-156/98, *Γερμανία/Επιτροπή*, Συλλ. 2000, σ. I-6857, σημείο 69.

συμπέρασμα ότι τα πλεονεκτήματα που χορηγεί το μέτρο μειώνουν τα βάρη που οι δικαιούχοι θα έπρεπε κανονικά να επωμισθούν κατά τη διάρκεια των οικονομικών τους δραστηριοτήτων και πρέπει κατά συνέπεια να θεωρηθούν ως κρατικές ενισχύσεις στη λειτουργία που, σύμφωνα με την πρακτική και τη νομολογία, είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά.

VI. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

(56) Η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι φορολογικές ελαφρύνσεις που χορηγούνται μέσω του εν λόγω μέτρου συνιστούν καθεστώς κρατικών ενισχύσεων στη λειτουργία στο οποίο δεν εφαρμόζεται καμία από τις προβλεπόμενες απαλλαγές από τη γενική απαγόρευση για παρόμοιες ενισχύσεις και κατά συνέπεια είναι ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά. Επιπλέον, η Επιτροπή θεωρεί ότι η Ιταλία έθεσε σε εφαρμογή το παρόν μέτρο παράνομα.

(57) Η διαπίστωση ότι μια κρατική ενίσχυση χορηγήθηκε παράνομα και είναι ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά συνεπάγεται, ως λογική συνέπεια, ότι η ίδια η ενίσχυση πρέπει να ανακτηθεί για να αποκατασταθεί στο μέτρο του δυνατού ο ανταγωνισμός που προϋπήρχε της ενίσχυσης.

(58) Η παρούσα απόφαση αφορά το καθεστώς αυτό καθαυτό και πρέπει να εκτελεστεί άμεσα, συμπεριλαμβανομένης της ανάκτησης των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν στα πλαίσια του καθεστώτος σύμφωνα με το άρθρο 14 του κανονισμού εφαρμογής αριθ. 659/1999 ([27]).

(59) Γι'αυτόν τον σκοπό, η Επιτροπή θεωρεί αναγκαίο να ζητήσει από την Ιταλία, κατ'αρχάς, να καταργήσει άμεσα την ενίσχυση η οποία συνίσταται στη διαφορά φορολογικής μεταχείρισης των κερδών εκμετάλλευσης, υπέρ των κερδών εκμετάλλευσης που πραγματοποιούν επενδυτικοί οργανισμοί εξειδικευμένοι σε μετοχές εταιριών μικρής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης εισηγμένων σε οργανωμένες ευρωπαϊκές αγορές, πληροφορώντας ταυτόχρονα όλους τους ενδιαφερόμενους που καλούνται να εφαρμόσουν τα εν θέματι φορολογικά κίνητρα, σύμφωνα με τις σχετικές εθνικές διατάξεις του άρθρου 12 του DL 269/2003, για την άμεση εφαρμογή της παρούσας απόφασης της Επιτροπής.

(60) Δεύτερον, η Ιταλία πρέπει να ανακτήσει τις ενισχύσεις από τους επενδυτικούς οργανισμούς ή από τις επιχειρήσεις που διαχειρίζονται τους επενδυτικούς οργανισμούς οι οποίοι έχουν συμβατική μορφή, που είναι ταυτόχρονα οι πρώτοι δικαιούχοι της ενίσχυσης και από τους φορείς που υποχρεούνται σε φορολογία να καταβάλουν στο κράτος τον φόρο υποκατάστασης επί των κερδών εκμετάλλευσης. Οι προς ανάκτηση ενισχύσεις αντιστοιχούν στη διαφορά μεταξύ του τακτικού φόρου υποκατάστασης και του μειωμένου φόρου που προκύπτει από τα εν λόγω φορολογικά κίνητρα. Η παρούσα απόφαση δεν προδικάζει τη δυνατότητα για τους επενδυτικούς οργανισμούς ή τις επιχειρήσεις που τους διαχειρίζονται να απαιτήσουν το αντίστοιχο ποσό από τους μετόχους τους, εάν αυτή η δυνατότητα προβλέπεται από το εθνικό δίκαιο. Ωστόσο, η υποχρέωση ανάκτησης των ενισχύσεων δεν αποκλείει τη δυνατότητα να θεωρηθούν όλες οι ενισχύσεις ή μέρος αυτών που χορηγήθηκαν στους ατομικούς δικαιούχους συμβατές δυνάμει του άρθρου 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 69/2001 της Επιτροπής, της 12ης Ιανουαρίου 2001, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης σε ενισχύσεις ήσσονος σημασίας («*de minimis*») ([28]).

(61) Η Επιτροπή καλεί την Ιταλία να παράσχει τις ζητηθείσες πληροφορίες χρησιμοποιώντας το συνημμένο στην παρούσα απόφαση ερωτηματολόγιο, συμπληρώνοντας ένα κατάλογο των χρηματοπιστωτικών διαμεσολαβητών και των άλλων φορέων που ενέχονται στην ανάκτηση του εν λόγω χρηματοοικονομικού κινήτρου και διευκρινίζοντας ρητώς τα προβλεπόμενα μέτρα και εκείνα που έχουν ήδη θεσπισθεί για μια άμεση και αποτελεσματική ανάκτηση των παρανόμων κρατικών ενισχύσεων. Η Επιτροπή καλεί την Ιταλία να υποβάλει, εντός δύο μηνών από την έγκριση της παρούσας απόφασης, όλα τα στοιχεία που αποδεικνύουν την πραγματοποιηθείσα έναρξη της διαδικασίας ανάκτησης των παρανόμων ενισχύσεων (όπως εγκύκλιοι, εντολές ανάκτησης κλπ.).

(62) Στα προς ανάκτηση ποσά εφαρμόζονται οι τόκοι οι οποίοι υπολογίζονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Επιτροπής, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ ([29]),

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Το καθεστώς κρατικών ενισχύσεων που χορηγήθηκαν υπό μορφή φορολογικών κινήτρων σε οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες που ειδικεύονται στην ανάληψη συμμετοχών σε εταιρείες μικρής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης εισηγμένων σε μια οργανωμένη ευρωπαϊκή αγορά, όπως προβλέπεται στο άρθρο 12 του νομοδιατάγματος 269/2003 που η Ιταλία έθεσε σε εφαρμογή κατά παράβαση του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης, είναι ασυμβίβαστο με την κοινή αγορά

Άρθρο 2

Η Ιταλία καταργεί το καθεστώς ενισχύσεων που αναφέρεται στο άρθρο 1 εντός δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 3

1. Εντός δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης η Ιταλία πληροφορεί όλους τους χρηματοπιστωτικούς διαμεσολαβητές, συμπεριλαμβανομένων των οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες που ειδικεύονται στην ανάληψη συμμετοχών σε εταιρίες μικρής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης και όλους τους άλλους φορείς που ενέχονται στην εφαρμογή του καθεστώτος ενισχύσεων του άρθρου 1, σχετικά με την απόφαση της Επιτροπής να θεωρήσει αυτό το καθεστώς ασυμβίβαστο με την κοινή αγορά.

2. Η Ιταλική Δημοκρατία λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την ανάκτηση των ενισχύσεων που αναφέρονται στο άρθρο 1 και που τέθηκαν παράνομα στη διάθεση των δικαιούχων από τους επενδυτικούς οργανισμούς με εταιρική μορφή ή, ανάλογα με την

([27]) Βλ. υποσημείωση 2.

([28]) ΕΕ L 10 της 13.1.2001, σ. 30.

([29]) ΕΕ L 140 της 30.04.2004, σ. 1.

περίπτωση, από τις επιχειρήσεις που διαχειρίζονται τους επενδυτικούς οργανισμούς που έχουν συμβατική μορφή, εξαιρουμένων των ενδεχομένων προσφυγών που προβλέπονται από το εθνικό δίκαιο.

Εντός δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης, η Ιταλική Δημοκρατία πληροφορεί την Επιτροπή σχετικά με την ταυτότητα των δικαιούχων, το ύψος των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν ατομικά και των μεθόδων με τις οποίες αυτά τα ποσά καθορίσθηκαν.

3. Η ανάκτηση εκτελείται χωρίς καθυστέρηση και σύμφωνα με τις διαδικασίες του εθνικού δικαίου, με στόχο να επιτραπεί η άμεση και αποτελεσματική εκτέλεση της παρούσας απόφασης.

4. Οι προς ανάκτηση ενισχύσεις παράγουν τόκους από την ημερομηνία στην οποία οι ενισχύσεις κατέστησαν διαθέσιμες για τους δικαιούχους μέχρι την ημερομηνία της πραγματικής ανάκτησης.

Οι τόκοι υπολογίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του κεφαλαίου V του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004.

Άρθρο 4

Η Ιταλία πληροφορεί την Επιτροπή, εντός δύο μηνών από την ημερομηνία γνωστοποίησης της παρούσας απόφασης, σχετικά με τα μέτρα που θεσπίστηκαν και προβλέφθηκαν για τη συμμόρφωση. Αυτές οι πληροφορίες διαβιβάζονται μέσω του συνημμένου στην παρούσα απόφαση ερωτηματολογίου. Η Ιταλία υποβάλλει εντός της ίδιας προθεσμίας όλα τα έγγραφα που αποδεικνύουν την πραγματοποιηθείσα κίνηση της διαδικασίας ανάκτησης από τους δικαιούχους των παρανόμων ενισχύσεων.

Άρθρο 5

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ιταλική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 6 Σεπτεμβρίου 2005.

Για την Επιτροπή

Neelie KROES

Μέλος της Επιτροπής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

πληροφορίες σχετικά με την εκτέλεση της απόφασης της Επιτροπής σχετικά με το καθεστώς ενισχύσεων C 19/2004 — Ιταλία: Φορολογικά κίνητρα υπέρ ορισμένων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες που ειδικεύονται στην ανάληψη συμμετοχών σε επιχειρήσεις μικρής ή μεσαίας κεφαλαιοποίησης εισηγμένες σε οργανωμένες αγορές

1. **Συνολικός αριθμός δικαιούχων και συνολικό ποσό ενίσχυσης προς ανάκτηση**

1.1 Αναφέρατε λεπτομερώς με ποιο τρόπο θα υπολογιστεί το ποσό των φορολογικών κινήτρων προς ανάκτηση από τους ατομικούς δικαιούχους

— Κεφάλαιο

— Τόκοι

1.2 Ποιο είναι το συνολικό ποσό προς ανάκτηση των παράνομων φορολογικών κινήτρων που χορηγήθηκαν βάσει του καθεστώτος (μεικτό ισοδύναμο επιχορήγησης· τιμές την …).

1.3 Ποιος είναι ο συνολικός αριθμός δικαιούχων από τους οποίους πρέπει να ανακτηθούν τα φορολογικά κίνητρα που χορηγήθηκαν παρανόμως στα πλαίσια του παρόντος καθεστώτος.

2. **Μέτρα που προβλέπονται και που έχουν ήδη ληφθεί για την ανάκτηση των ενισχύσεων**

2.1 Παρακαλείσθε να αναφέρετε λεπτομερώς ποια μέτρα προβλέπονται και ποια μέτρα έχουν ήδη ληφθεί για την άμεση και πραγματική ανάκτηση των φορολογικών κινήτρων. Διευκρινίστε τη νομική βάση αυτών των μέτρων.

2.2 Εντός ποιας ημερομηνίας θα έχει ολοκληρωθεί η ανάκτηση;

3. **Πληροφορίες σχετικά με τους ατομικούς δικαιούχους που έτυχαν του φορολογικού κινήτρου**

Παρακαλείσθε να αναγράψετε στον συνημμένο πίνακα τα στοιχεία σχετικά με τον κάθε δικαιούχο από τον οποίο πρέπει να ανακτηθούν τα φορολογικά κίνητρα που χορηγήθηκαν παρανόμως στα πλαίσια του παρόντος καθεστώτος.

Επωνυμία του δικαιούχου	Ύψος του κινήτρου που χορηγήθηκε παρανόμως (*) Τοκοφόρος ημερομηνία: ...	Ποσά που επιστράφηκαν (º) Τοκοφόρος ημερομηνία: ...

(*) Ύψος της ενίσχυσης που τέθηκε στη διάθεση του δικαιούχου (μεικτό ισοδύναμο επιχορήγησης· τιμές την …)

(º) Μεικτά επιστραφέντα ποσά (συμπεριλαμβανομένων των τόκων).